

”

„Tudja-e bizonyosan a tanú nyilvánvaló boszorkányságát...”

Lappangó szatmári boszorkányperek
a 18. sz. 2. harmadából

KUJBUSNÉ MECSEI ÉVA

MNL SZSZBML | 2022. NOVEMBER 3.

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Tudomány: út a világ megismeréséhez

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI LEVÉLTÁR
A ROMÁNIAI ORSZÁGOS LEVÉLTÁR KOLOZS MEGYEI
IGAZGATÓSÁGA

ARHIVELE COMITATULUI SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ CLUJ A ARHIVELOR NAȚIONALE

SZATMÁR VÁRMEGYE LEVÉLTÁRA

FONDUL
„PREFECTURA JUDEȚULUI SATU MARE”

1402–1919

Kiss András 2002-ben Nyíregyházán a levéltári napon

KISS ANDRÁS

MÁS FORRÁSOK-
MÁS ÉRTELMEZÉSEK

BOSZORKÁNYOK,
KURUZSLÓK,
SZALMAKOSZORÚS
PARÁZNÁK

TÉKA

A MAGYARORSZÁGI
BOSZORKÁNYSÁG
FORRÁSAI

III

BALASSI KIADÓ

A MAGYARORSZÁGI BOSZORKÁNYSÁG FORRÁSAI

Várostörténeti források

KOLOZSVÁRI
BOSZORKÁNYPEREK
1564–1743

BALASSI KIADÓ

KOLOZSVÁRI BOSZORKÁNYPEREK 1564–1743

Klaniczay Gábor: „a kolozsvári boszorkányperек értelmezésében az elmúlt évtizedekben a legtöbb új történetírói megfigyelés Kiss András nevéhez fűződött... Mintegy kilencven további erdélyi boszorkányper tette közzé, több tanulmányban elemezte a kolozsvári boszorkányperек társadalmi kontextusát, s évtizedekig tartó feltáró és kutatómunkával készítette elő a kolozsvári boszorkányperек új, teljesebb kiadását.”

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Tudomány: út a világ megismeréséhez

Fasciculus ~~7.~~
Actus ~~Nº 20.~~
1745.

169

Anno 1745 die 17ta Mensis Maii in Cappellane Caes. de
Chor. Cantuarii sive in Curia Imperialis per R. Magist. Jo.
Czajk. Inquisitor. Contra Thomam Varga alias huj. et Antoniam
Reheltz

De Cur. ...

Scripsit: ...

1745.

Fasciculus
Actus
1752

Fasciculus
Actus
1752

Fasciculus
Actus
1751

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Tudomány: út a világ megismeréséhez

Szatmár vármegyében boszorkányság vádjával perbe fogottak 1729 és 1776 között

1729		Katona Borbála	(nincs meg)
1730	Zsarolyán	Asztalos János és neje Kincs Erzsébet	
1730	Zsarolyán	Sárosi Jánosné Tóth Barbara/Borka	
1730, 1731, 1734	Túristvándi	Szabó Györgyné Károly Éva	
1731, 1746	Fehérgyarmat	Miski Ferencné Illyés Ilona	
1732	Avasújváros	Mikó Ferencné Mák Erzsébet	
1732	Nagyszekeres	Nagy Györgyné Nagy Éva	
1739	Gyüre	Péter Istvánné Szabó Kata és lánya Péter Erzsébet	Bíró Andrásné
1739	Szinyérvárallya	Szőcs Ferencné Kádár Judit	
1739	Matolcs	Tót Zsigmondné Bócsi Kata	
1739		Bors Ilona	
1745	Császló, Csegöld	Rekettye Helena/Pila, Varga Kis Anna	
1745, 1746	Tunyog	Balla Istvánné Fodor Anna	
1746	Zsarolyán	Asztalos Jánosné Kincs Erzsébet	
1746	Fehérgyarmat	Gede Mihályné Endes Margit	(az Ilyés Ilonával közös per nincs meg)
1747, 1748	Fehérgyarmat	Kiss Jánosné Tótfalussy Anna	
1750	Kisar	Tót Gáspárné Bíró Ilona	
1754	Fehérgyarmat	Pályi Andrásné Varga Erzsébet	
1765	Joó Katalin		(nincs meg)
1771	Fedor Ilona		
1776	Varga Éva		

Boszorkányok Szatmár vármegyében 1730–1754 között

Mikrotársadalmi jellemzők:

- ❖ közvélekedés
- ❖ kiseprűzés
- ❖ együttélés
- ❖ démonikus jelenés
- ❖ „dinasztikusság
- ❖ ördögi cimboraság
- ❖ más bűnökkel társítás
- ❖ „a félelem foka”
- ❖ kihallgatás

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

Az MTA programsorozata

KÖSZÖNÖM
A FIGYELMET!

mta.hu

